

Тест на виживання. Як Південна Корея змогла уникнути італійського сценарію і не вводила карантин, як в Україні

СТАТТІ

Автори:

Сергій Лук'янчук

Дата публікації:

2020-03-20

Найбільше після Китаю епідемічне ураження вірусом COVID-19 мало статися в Південній Кореї. Ще три тижні тому такий сценарій здавався неминучим після того, як одна-єдина людина заразила кілька тисяч, а ті рознесли інфекцію по країні. Втім, владі вдалося не допустити найгіршого. «Тексти» розповідають, завдяки чому.

Історія «пацієнтки 31»

Перший випадок інфікування новим коронавірусом у Південній Кореї стався 20 січня – через три тижні після того, як про хворобу офіційно повідомив Китай. Місце інфікування у цього і наступних хворих локалізувалося чітко. Китайка, приїхала з Уханя. Кореєць, повернувся з відрядження в Ухань. Кореєць, заразився в ресторані від одного з приїжджиків з Уханя. Китаєць, відвідував у Японії хворого. І так далі і тому подібне. Медичні служби госпіталізували хворих, тестували тих, хто з ними контактував, і дезінфікували відповідні приміщення.

У такому режимі Південна Корея успішно протрималася до 18 лютого. Ситуація виглядала цілком контрольованою – лише тридцять пацієнтів, жодної смерті, і десять вже одужало.

А потім з'явився «пацієнт номер 31». Точніше, пацієнтка – 61-річна жінка з Тегу, четвертого за величиною міста Південної Кореї.

Прикметно, що в лікарні вона опинилася зовсім не через симптоми грипу чи коронавірусу – а після невеликого ДТП. 7 лютого з симптомами головного болю вона сама прибула до шпиталю – й кілька разів вибиралася з нього на релігійну службу в церкві Сінчонджі – масової, але закритої для сторонніх конфесії. Відправи в ній не просто відбувалися в замкненому просторі, але й передбачали фізичні контакти між вірянами.

Саме такі церемонії кілька разів відвідувала майбутня «пацієнтка 31». На третій день лікування в неї з'явилася лихоманка. Лікарі зробили тест на грип – результат негативний. І лише на восьмий день перебування «пацієнтки 31» у лікарні в медиків з'явилася підозра, що це може бути коронавірус. Але жінка категорично заперечувала таку можливість: вона не їздила за кордон і не контактувала – як їй здавалося - з тими, в кого виявили COVID-19. Тож замість тесту вона сіла в таксі й вирушила на ланч із приятелькою у готельний ресторан. А наступного дня знову відвідала церковну службу.

Церква Сінчонджі

І лише 17 лютого жінка погодилася пройти тест. А наступного дня стала «пацієнкою 31». Негайна перевірка інших вірян, з якими вона контактувала, виявила, що понад тисяча має характерні для коронавірусу симптоми. У сотень тести підтвердили інфікування. Згодом епідемслужба Південної Кореї встановила, що близько 80% усіх випадків інфікування COVID-19 у країні були пов'язані з зараженням в церкві Сінчонджі.

Боротьба на випередження

Вже 28 лютого – через 10 днів після виявлення «пацієнтки 31» – у Південній Кореї було понад дві тисячі зареєстрованих випадків хвороби на новий коронавірус. На той час динаміка однозначно вказувала на повторення китайського сценарію. І все йшло до того, що епідемічний кошмар, який зараз відбувається в Італії, мав би статися в Кореї двома тижнями раніше.

Втім, Південна Корея зробила неможливе – зупинила ріст кількості захворювань і повернула його на контрольований рівень. Про це свідчить так званий показник подвоєння випадків – за який період часу кількість інфікованих в країні подвоюється. Зараз він у Кореї становить 17 днів. А в двадцятих числах лютого подвоєння випадків відбувалося щодоби (для порівняння – станом на 19 березня в США кількість хворих подвоювалася за два дні, в Італії, Франції та Німеччині – за чотири дні).

Дезінфекція ринку у місті Тегу

При цьому в країні не застосували таких драконівських карантинних заходів, як у сусідньому Китаї. Так, місто Тегу не закривали повністю. Але були скасовані навчання в школах, а працівникам, присутність яких на роботі не була критично важливою, наказали сидіти вдома. Були закриті на карантин військові бази – в тому числі й американські, де теж сталися випадки зараження. Втім, ресторани та приватні бізнесові заклади продовжили працювати.

Як південнокорейській владі це вдалося? Перш за все, слід зауважити, що вона врахувала негативний досвід попередників, які неефективно і повільно відреагували на [попередній епідемічний спалах MERS у 2015-му](#). Зараз же посадовці не зволікали. 27 січня, коли в країні було лише чотири випадки захворювань, міністерство охорони здоров'я викликала з новорічної відпустки представників понад 20 медичних компаній. Їм поставили чітку задачу: терміново розробити ефективний тест на новий коронавірус. Влада, своєю чергою, гарантувала максимально швидку сертифікацію та фінансування. Тут вона йшла на ризик: тести, які не пройшли повного циклу контролю, могли виявитися неефективними – і вже схвалені довелося б потім додатково перевіряти.

Ризик виявився виправданим. Перша компанія отримала сертифікат на готовий тест через тиждень, інші – відразу по тому. Тому на час появи «пацієнтки 31» у розпорядженні влади були десятки тисяч тестових комплектів. І десятки лабораторій, готових їх опрацювати (згодом їхня кількість зросла до понад ста). У країні розгорнули 633 пункти тестування. Важливо: окрім традиційних локацій при клініках, корейці винайшли нову форму перевірки – автомобільну, яка діяла за принципом замовлення їжі в Макдональдсі. Водій під'їжджав до мобільного пункту тестування, в нього міряли температуру дистанційним інфрачервоним термометром, давали заповнювати анкету, а потім брали мазки з носа чи горла.

Тестування на коронавірус за принципом МакДрайв – коли замовляєш бургер з машини

Пункт міг опрацювати до десяти людей за годину – удвічі швидше, ніж у найоперативнішій клініці. У клініках після кожного пацієнта доводилося дезінфікувати приміщення – а це як мінімум 10 хвилин. Машини ж дезінфекції не потребували.

Був і третій вид пунктів перевірки – їх встановлювали на вулиці поблизу будівель із нововиявленими випадками інфекцій. Тобто, люди, які там жили чи працювали, відразу усвідомлювали, що носій інфекції був поблизу – а отже, треба перевіритися.

А ще корейці правильно вирішили питання оплати за тестування. Воно не було безкоштовним – плата становила близько 160 тисяч вон, або 134 долари. Але якщо перевіряли так званих контактних осіб, або у людини «з вулиці» тест виявився позитивним, пацієнти за них не платили.

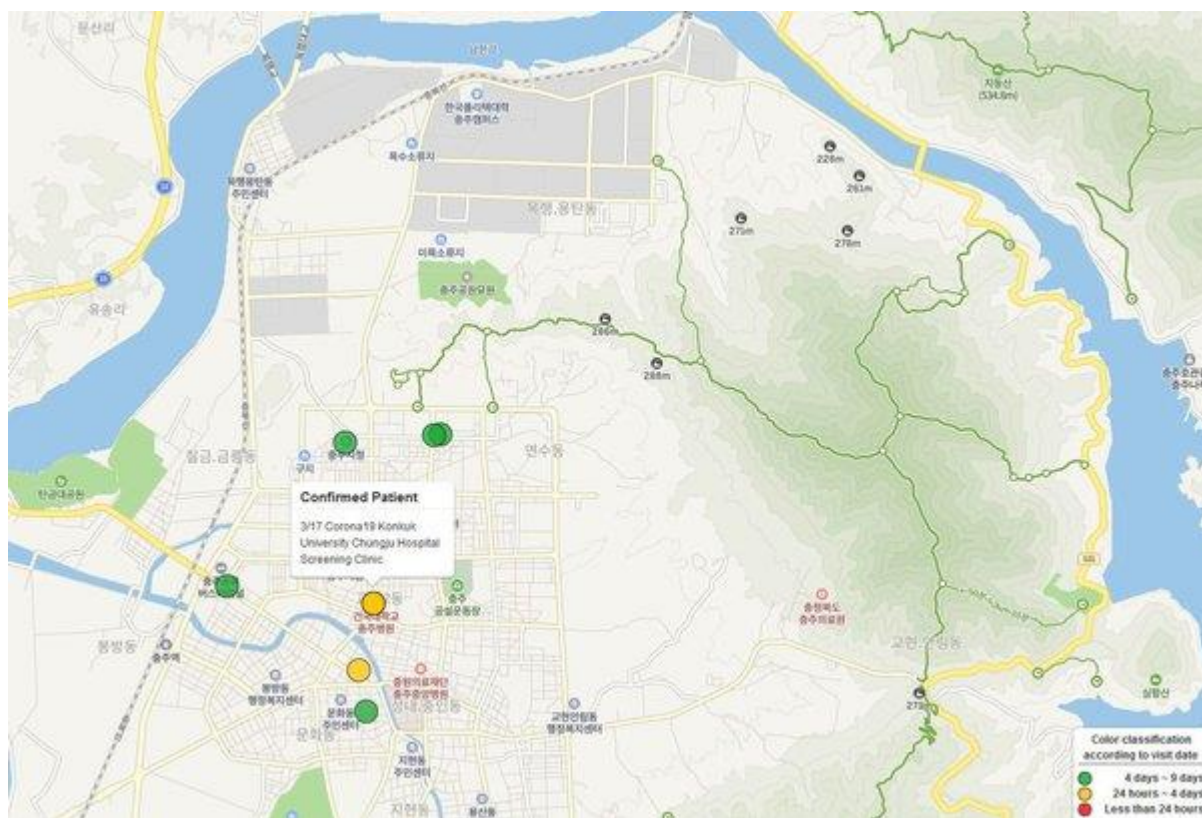
Як наслідок, Південна Корея, країна з 51-мільйонним населенням, змогла перевірити на інфекцію понад 250 тисяч своїх громадян. Країна виконала 3600 тестів на мільйон людей – для порівняння, у США в аналогічний період часу цей показник становив 5 на мільйон. Вже зараз можна з упевненістю говорити, що саме масове тестування зупинило поширення епідемії в країні. А ще воно зменшило смертність – як мінімум з двох причин. По-перше, у Південній Кореї виявляли людей, у яких хвороба проходила безсимптомно або легко – і до лікарень вони не ходили. Відповідно, пропорція тих, хто хворів, до тих, хто помер, була меншою, ніж там, де тестували лише людей з гострими симптомами. І по-друге, масове тестування забезпечувало ранній контроль за перебігом хвороби.

Людина, знаючи, що в неї саме коронавірус, при погіршенні стану не чекала, що він ось-ось пройде, як під час грипу.

Облік і контроль

Для ефективного масового тестування потрібно було знати, де саме його проводити – і не лише постфактум, коли хвороба вже проявилася, але й превентивно. Тут корейський підхід був схожий на китайський: влада активно застосовувала методи цифрового стеження за населенням. Перевірялися маршрути і контакти всіх інфікованих – через дані мобільних телефонів, записи вуличних відеокамер із системою розпізнавання людей та інформацію про платежі кредитною картою. Ці дані наносили на відкриту для всіх карту на урядових вебсайтах. Люди, які перебували в одному районі з інфікованим, отримували текстове повідомлення на смартфон. І могли самостійно перевірити на карті ризик контакту та за потреби пройти тест.

Втім, серед населення були й саботажники. Найбільше – серед вірян церкви Сінчонджі. Їх заохочували вербувати нових членів, не називаючи свого віросповідання – відповідно, вони відмовлялися говорити, чи були на «коронавірусних» відправах. Показова історія: один із міських чиновників Тегу зізнався, що є вірянином Сінчонджі лише після того, як у нього діагностували вірус. Інші сектанти відмовлялися проходити тест, тікали з лікарень тощо. Аби встановити реальну картину, поліції довелося обшукувати храм та допитувати лідера культу. А зараз місцева влада подала позов і хоче його посадити. Не за те, що в храмі заразилися люди, а за те, що він заохочував приховування цього інциденту.

«М'який карантин» все ж поступається за ефективністю «жорсткому» – в Китаї нових випадків захворювання менше, ніж у Південній Кореї. І є загроза нових спалахів. Так, 19 березня кількість нововиявлених за добу інфікованих людей зросла в півтора рази – з 93 до 152. Втім, такі сплески заражень країна може контролювати. І при цьому в країні не сталося обвалу економіки – а він може мати важчі наслідки, ніж сама епідемія.

А в Україні?

Наскільки корейський досвід є цінним для України? На жаль, у нас через хаос в Уряді, радянський стиль управління нових-старих чиновників та скандали відсутній найважливіший компонент – можливість масово тестити людей. І влада цього робити не хоче: "наразі в державі немає планів перевіряти на коронавірус усіх людей, у яких є симптоми гострого респіраторного захворювання або які повернулися з-за кордону", – заявив сьогодні головний санлікар Віктор Ляшко.

До того ж, у нас і досі немає достатньої кількості тестів – ми в кінці рейтингу країн за кількістю проведених тестувань.

Ще 22 лютого науковий директор молекулярно-генетичної лабораторії Diagen Олександр Коляда заявив, що в його компанії створили тестову систему, яка нібито пройшла всі випробування, зареєстрована в МОЗ і готова до використання. Втім, відтоді про цю систему нічого не чути. МОЗ заявило, що в Україні використовуються лише тестові системи, отримані з-за кордону через Всесвітню організацію охорони здоров'я. Самого ж Коляду депутатка від «Голосу» Олександра Устінова звинуватила в спробі продавати в Україні неперевірені тест-системи російського походження.

Сьогодні з'явилася новина – Інститут молекулярної біології і генетики НАН розробив тест. Але коли його запустять у виробництво – невідомо: [у повідомленні йдеться лише](#), що "в разі відповідного фінансування тести готові до випуску на базі Інституту".

Водночас, усе більше країн розпочинають власне масове виробництво тестів. А спад епідемії – як у Південній Кореї – вивільнить все більшу кількість тестових комплектів з вже перевіреною дієвістю. Тобто, завданням номер один для України має стати доступ до цих або аналогічних тестів. І, відповідно, широке тестування людей, починаючи з уже відомих «гарячих зон». І не тільки в лікарнях щодо людей з гострими симптомами, а в наметах, встановлених у кварталах поблизу місць проживання чи роботи людей, у яких діагностовано коронавірус. І це спрацює ефективніше, ніж спроби запровадити аналог китайського карантину, який в українських умовах навряд чи є можливим.

Джерело: https://texty.org.ua/articles/100527/test-na-vyzhyvannya-yak-pivdenna-koreya-zmohla-unyknuty-italijskoho-scenariyu-pid-chas-spalahu-koronavirusu/?fbclid=IwAR3CRTJdaGc87ecjhZdIDv6zqp_BYb46C0L3we7Q-mj7spbHRVwEV6neYN0